

RAPORT ROCZNY

2011

2011

Szanowni Państwo,
Podsumowujemy kolejny rok naszej działalności. Powodów do satysfakcji mamy niemało, chociaż jest jedna sprawa, której rozwiązanie wciąż niestety się nie przybliżyło: nadal oczekujemy na decyzję dotyczącą finansowania zasadniczych kosztów inwestycji związanych z projektowaniem i budową stałej siedziby Muzeum.

Przede wszystkim jednak udało nam się przeprowadzić konkurs na koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej. Konkurs był istotnym etapem tworzenia instytucji, która w przyszłości ma się stać jednym z najważniejszych centrów kultury i atrakcji turystycznych w kraju. Zaprojektowanie ekspozycji muzeum historycznego jest ambitnym i prestiżowym zadaniem dla zespołów plastycznych: 7000 m² wystawy.

Realizacja prezentacji poświęconej tysiącletniej historii Polski wymaga przemyślanej struktury narracji, umiejętności zaintrygowania zwiedzającego, zaproponowania rozwiązań, które poruszają wyobraźnię widowni i pomagają zapamiętać i zrozumieć najważniejsze tezy wystawy. Ekspozycja musi być atrakcyjna dla publiczności w różnym wieku i o różnym stopniu przygotowania do poznawania historii, w tym szczególnie dla młodzieży. To ona stanowi przede wszystkim chłonnego i wymagającego odbiorcę. Projektant musi znaleźć formę, w której da się zawrzeć ogromne bogactwo informacji, ale w taki sposób, aby widz nie był przytłoczony nadmiarem szczegółów i wątków.

Wśród innych ważnych dokonań chciałbym zwrócić Państwa uwagę na wystawę „Droga do jedności”, którą zrealizowaliśmy w Brukseli, w ramach programu towarzyszącego polskiej prezydencji. W 2011 roku bardzo zintensyfikowaliśmy prace

nad projektem „Jan Karcki. Niedokończona misja” – przypominając postać emisariusza Polskiego Państwa Podziemnego, jednego z największych bohaterów XX wieku, który próbował zatrzymać Holokaust. Udało nam się do tego projektu pozyskać zarówno najwyższe władze Rzeczypospolitej, jak i szereg sojuszników za granicą, w tym wybitnych przedstawicieli środowisk politycznych, akademickich i Polonii w USA.

Wielkim dokonaniem naszego krakowskiego oddziału – nowohuckiego Muzeum PRL-u była natomiast wystawa „PROjekt hardKOR” poświęcona działalności KOR. Ekspozycja ta pokazała wspaniałe możliwości i energię grupy młodych ludzi, którzy animują naszą krakowską placówkę.

Te wszystkie dokonania byłyby niemożliwe bez wsparcia naszych sympatyków i przyjaciół. Bardzo ważnym wydarzeniem stało się dla nas powstanie Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Historii Polski, do którego udało nam się pozyskać wiele wybitnych postaci życia publicznego i świata nauki. Jestem przekonany, że Stowarzyszenie stanie się ważnym miejscem aktywności miłośników polskiej historii i sojusznikiem Muzeum w realizacji jego misji.

Robert Kostro

Dyrektor Muzeum Historii Polski

MIĘDZYNARODOWY KONKURS
na koncepcję plastyczno-przestrzenną
ekspozycji stałej **MUZEUM**
HISTORII POLSKI

11 maja 2011 roku ogłoszony został międzynarodowy konkurs na koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej Muzeum Historii Polski. Przedsięwzięciu patronował Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Bogdan Zdrojewski. Do konkursu zgłosiły się pracownice z Polski, Belgii i Hiszpanii. Na potrzeby konkursu uczestnicy poproszeni zostali o opracowanie wybranych elementów wystawy stałej m.in. układu funkcjonalno-przestrzennego całości ekspozycji, koncepcji przestrzeni „Wolne elekcje” w galerii „Dawna Rzeczpospolita” oraz koncepcji przestrzeni edukacyjnej (rozwiązania merytoryczno-plastyczne) dla dzieci w wieku od 4 do 9 lat. Ostatecznie 5 pracownicy zostało dopuszczonych do konkursu. Oceniane były prace dostosowane do projektu budynku zaplanowanego przez zwycięzcę konkursu rozstrzygniętego w grudniu 2009 r.

Wyniki konkursu na koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej MHP ogłoszono 6 grudnia 2011 r. Sąd Konkursowy obradował w składzie: prof. Andrzej Rottermund (przewodniczący), prof. dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. dr hab. Juliusz Chrościcki, Maciej Czeredys, prof. Jack Lohman, dr hab. Piotr Majewski, Allan Starski, prof. dr hab. Wojciech Tygielski, prof. dr hab. Jerzy Zdrada. Przyznano trzy nagrody.

Wystawa pokonkursowa

Pokłosiem konkursu na koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej MHP była wystawa nagrodzonych prac, którą można było obejrzeć w dniach 7-22 grudnia 2011 r. w warszawskim Domu Spotkań z Historią.

Laureaci I miejsca

Od lewej: dr Kazimierz Wóycicki, poseł Małgorzata Kidawa-Błońska, Robert Kostro, Allan Starski, prof. Andrzej Rottermund, Minister Bogdan Zdrojewski, dyrektor BUW-u Ewa Kobierska-Maciuszko

Przewodniczący Sądu Konkursowego prof. Andrzej Rottermund i Dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski

Zwycięzcą konkursu i laureatem I miejsca został projekt przygotowany przez pracownice:

WWAA PRACOWNIA PROJEKTOWA MARCIN MOSTAFA PLATIGE IMAGE Sp. z o.o. (Polska)

WWAA: Boris Kudlička, Marcin Mostafa, Natalia Paszkowska, Mateusz Pakuła, Michał Bartnicki

współpraca: Iwona Borkowska, Antoni Szubski

PLATIGE IMAGE: Krzysztof Noworyta, Marcin Kobylecki, Jakub Jabłoński

II miejsce zdobyły pracownice:

STUDIO PROJEKTOWE PIOTR GOVENLOCK BULANDA, MUCHA – ARCHITEKCI SP. Z O.O. (Polska)

Studio projektowe Govenlock (SARP, MOIA): Jacek Govenlock, Żaneta Govenlock, Violetta Damięcka, Prakseda Yerka

Bulanda, Mucha Architekci sp. z o.o.:

Andrzej Bulanda, Włodzimierz Mucha, Jacek Chyrosz, Jan Mazur

konsultacje muzealne LORD Cultural Resources:

Yvonne Tang, Christina Sjoberg, Jacqueline Tang, Iwona Osmolska

konsultacje historyczne:

prof. Maria Poprzęcka, dr Ewa Toniak

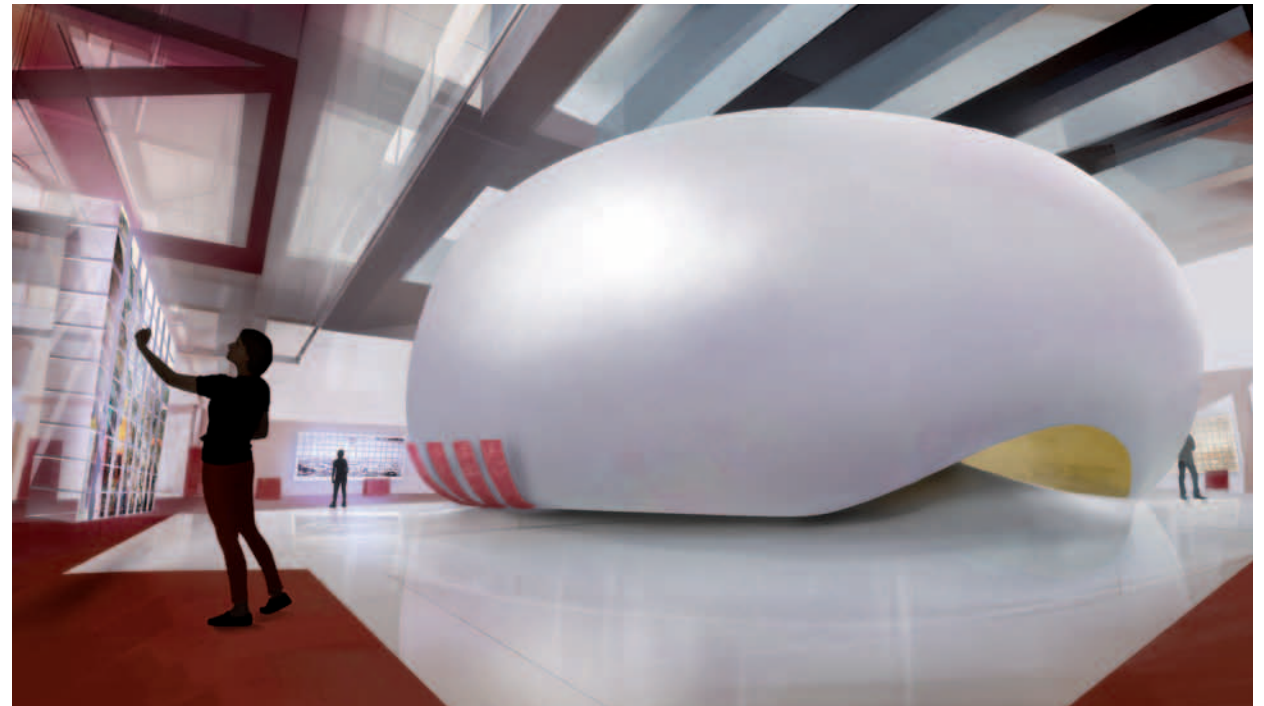
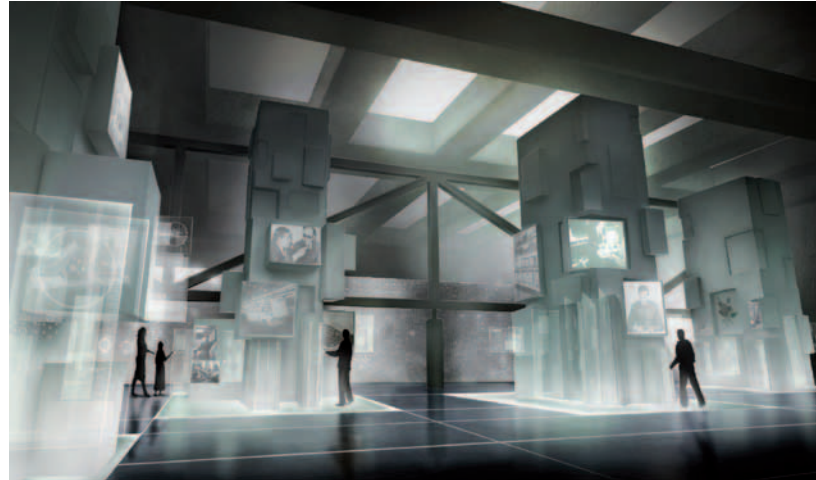
III miejsce zdobyła pracownica:

TEMPORA S.A. (Belgia)

Thibault Deleixhe, kierownik projektu
Didier Geirnaert, inżynier technik muzealnych
prof. Krzysztof Pomian, dyrektor naukowy

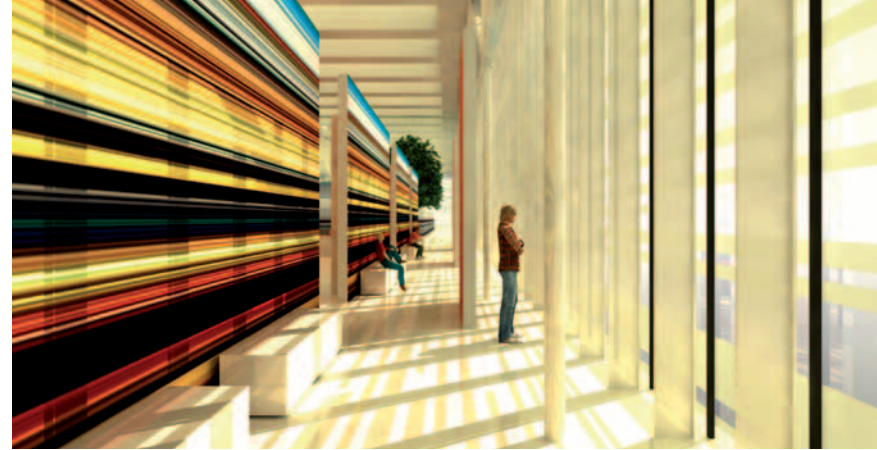
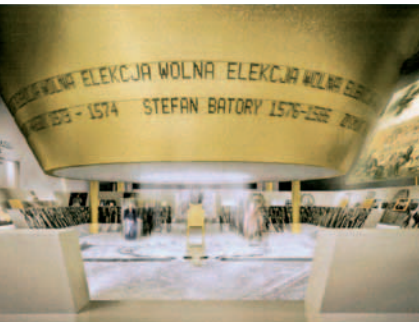
I miejsce (Polska)

WWAA PRACOWNIA PROJEKTOWA MARCIN MOSTAFA
PLATIGE IMAGE SP. Z O.O.

II miejsce (Polska)

STUDIO PROJEKTOWE PIOTR GOVENLOCK
BULANDA, MUCHA – ARCHITEKCI SP. Z O.O.

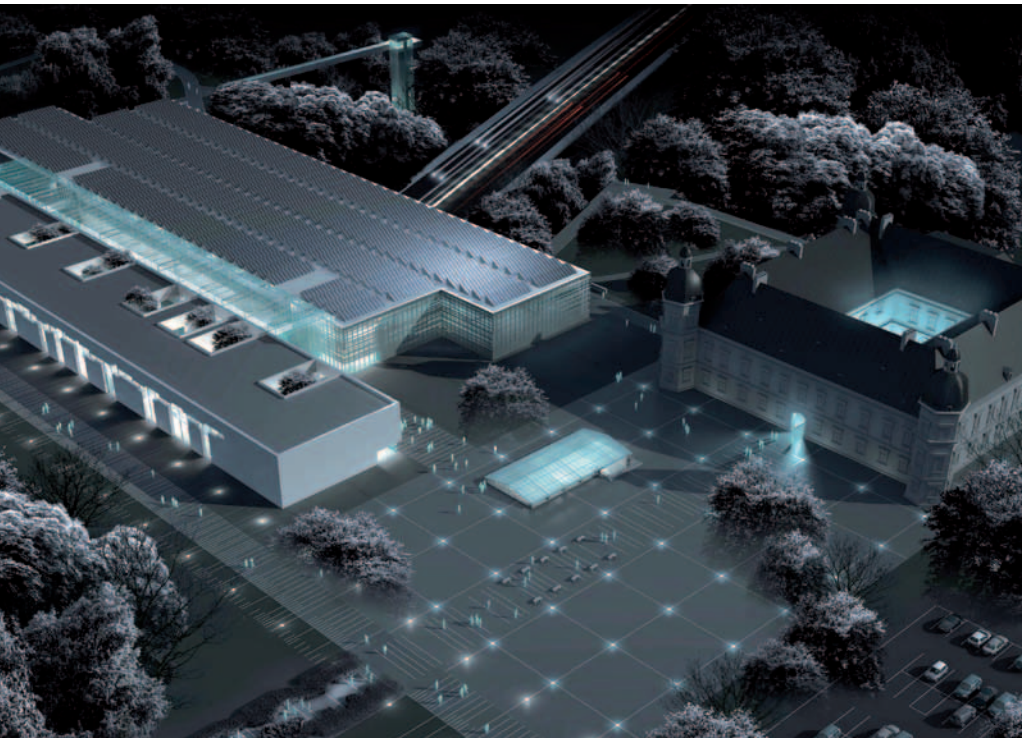
III miejsce (Belgia)

TEMPORA S.A.

Siedziba MHP

Siedziba Muzeum Historii Polski ma powstać w Warszawie blisko Zamku Ujazdowskiego (nad Trasą Łazienkowską). Obiekt ma mieć powierzchnię ok. 20 tys. m² i stać się jedną z najnowocześniejszych tego typu placówek w Polsce. Projektantem jest pracownia Paczowski et Fritsch Architectes z Luksemburga. Projekt został wyłoniony w 2009 r. w Międzynarodowym Konkursie Architektonicznym. Wśród sędziów znalazło się grono najwybitniejszych współczesnych architektów, w tym Rafael Moneo (Pritzker 1996) i Eduardo Souto de Moura (Pritzker 2011). W konkursie wzięły udział aż 324 pracownice z całego świata, w tym wybitni i uznani architekci światowi, tacy jak Zaha-Hadid Architects czy Zvi Hecker.

główne
projekty

Interaktywna wystawa Droga do jedności. 1945-2004: Komunizm, Solidarność, Unia Europejska

Gra-wystawa **Droga do jedności** pod honorowym patronatem prof. Jerzego Buzka została przygotowana z okazji przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r. Ekspozycję można było obejrzeć w Brukseli (pawilon wystawowy w Parc du Cinquantenaire) w dniach 20-28 października 2011 r. Wystawa miała charakter edukacyjny. Jej celem było pokazanie procesu jednoczenia się kontynentu oraz specyfiki doświadczenia polskiego na tym tle. Widz otrzymał podstawową wiedzę na temat drogi Polski i krajów naszej części kontynentu do niepodległości i procesu rozszerzenia Unii Europejskiej.

Uczestnicy gry rozwiązywali zadania nawiązujące do realiów życia w państwie komunistycznym, takich jak gospodarka planowa, rządy monopartii, cenzura, inwigilacja, represje wobec opozycji, drugi obieg kultury, strajki. Narracja gry-wystawy ogniskowała się wokół powstania „Solidarność”. W tej przestrzeni wszyscy uczestnicy w sposób symboliczny (wypełniając kontury napisu „Solidarność”) włączyli się do tego ruchu społecznego. Następnie wraz z „Solidarnością” i jej bohaterami przeszli przez represje stanu wojennego, by na końcu zagłosować w wyborach 4 czerwca 1989 r. i uczestniczyć w jednoczeniu Europy. Uzupełnieniem wystawy była witryna internetowa przygotowana w 4. wersjach językowych oraz przewodnik po grze w formie komiksu autorstwa Marzeny Sowy i Sylvaina Savoia. Wydarzenie spotkało się z pozytywnymi recenzjami mediów i dużym zainteresowaniem publiczności.

VI Przystanek Niepodległość

Przystanek Niepodległość to cykl imprez, które Muzeum Historii Polski przygotowuje w ciągu jednego dnia w Warszawie w ramach obchodów rocznicy odzyskania niepodległości w 1918 roku. Podczas 6. edycji „Przystanku” Muzeum przygotowało **wystawę planszową pod tytułem „W 526 dni dookoła Polski. Jak Kazimierz Paluch przemierzył kraj w X rocznicę odzyskania niepodległości”**. Uzupełnieniem wystawy „W 526 dni dookoła Polski...” była gra miejska oparta na szlaku wędrowki Kazimierza Palucha pt. **„Paluchem po mapie”**. Trasa wędrowki poprowadziła przez Śródmieście Warszawy, a znane miejsca na chwilę zamieniły się w miasta II Rzeczypospolitej. Za dobrze wykonane zadania uczestnicy otrzymywali punkty, które na mecie były sumowane, a na graczy czekał tytuł: turyści, wędrowca lub podróżnika oraz adekwatna do liczby punktów nagroda. Przewodnikiem po grze była okolicznościowa jednodniówka **„Jesteśmy”**. Przystanek Niepodległość uatrakcyjniły również inne wydarzenia: **pokaz filmów dokumentalnych „Pod wspólnym niebem”**, kiermasz książek i stały punkt programu: przejażdżka zabytkowym tramwajem po Warszawie i zabytkowym autobusem tzw. „ogórkim”, w którym przewodnicy (z grupy przewodnicy.warszawa.pl) opowiadali o historii mijanych miejsc. Na zakończenie Dnia Niepodległości odbył się **koncert gwiazdy wieczoru – Urszuli Dudziak** z towarzyszeniem zespołu.

Wystawa
**W 526 dni dookoła Polski.
Jak Kazimierz Paluch przemierzył kraj
w X rocznicę odzyskania niepodległości**

W ramach obchodów dnia 11 listopada Muzeum przygotowało wystawę przypominającą pieszy rajd Kazimierza Palucha wzdłuż granic II RP w X rocznicę odzyskania niepodległości. Ekspozycja, oprócz prezentacji niezwykłego wyczynu młodego sokolaka, przedstawia osiągnięcia państwa polskiego w latach 1918-1928, a także ukazuje sposoby obchodzenia święta niepodległości przez rozmaite instytucje, stowarzyszenia oraz pojedynczych obywateli. Wystawa była prezentowana w przestrzeni miejskiej przy ul. Krakowskie Przedmieście w Warszawie (obok pomnika Mikołaja Kopernika) w dniach 11-28 listopada 2011 roku.

projekty
edukacyjne

I edycja konkursu Rówieśnicy

Fundacja Banku Zachodniego WBK

Ogólnopolski konkurs edukacyjno-filmowy „Rówieśnicy” realizowany był we współpracy z Fundacją Banku Zachodniego WBK. Jego adresatem byli uczniowie szkół ponadpodstawowych. Nastoletni uczestnicy odnaleźli i opisali historie swoich rówieśników, którzy w latach 1945-1989 uczestniczyli w działalności opozycyjnej oraz walce o niepodległość i suwerenność państwa. Projekt składał się z dwóch etapów:

I etap – napisanie pracy o wybranym bohaterze i przeprowadzenie akcji promującej postać w swoim środowisku lokalnym. Na konkurs wpłynęło 70 prac, spośród których jury wybrało i nagrodziło sześć.

II etap – warsztaty filmowe, na które zostali zaproszeni laureaci I etapu – autorzy sześciu najlepszych prac. Efektem finalnym warsztatów były etiudy filmowe związane z bohaterami pracy konkursowej. Warsztaty realizowane były we współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną w Łodzi. Opiekę merytoryczną nad warsztatami sprawowali Dorota Wardęszkiewicz i Maciej Drygas.

Premierowy pokaz etiud, będący jednocześnie podsumowaniem całego projektu, odbył się 28 listopada 2011 r. w warszawskiej Kinotece. W spotkaniu wzięli udział bohaterowie prac, uczniowie i zaproszeni goście.

Zdjęcie grupowe bohaterów etiud z laureatami

Warsztaty filmowe w łódzkiej filmówce

Robert Kostro – dyrektor MHP i Maciej Drygas (z prawej) wręczają nagrody laureatom podczas finału konkursu

Warsztaty Konspiracja

Słuchacze Białotęckiego Uniwersytetu Dzieci wzięli udział w warsztatach na temat konspiracji w XIX w. W trakcie zajęć dzieci poznały wydarzenia związane z walką narodowowyzwoleńczą Polaków. W warsztatach wzięło udział 120 słuchaczy.

Warsztaty Kto był kim na królewskim dworze

W ramach Uniwersytetu Dzieci odbyły się zajęcia „Kto był kim na królewskim dworze”. W czasie spotkań dzieci poznały nazwy i cel funkcjonowania najważniejszych średniowiecznych urzędów. W zajęciach uczestniczyło 160 osób.

Lekcje muzealne

Edukatorzy Muzeum w warszawskich szkołach przeprowadzili cykl lekcji dotyczących różnych aspektów wojny polsko-bolszewickiej. Na warsztat wzięto m.in. sytuację międzynarodową, propagandę, wojnę w literaturze. Lekcje muzealne przeprowadzono dla 330 uczniów.

Współpraca z nauczycielami

Dla Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku przeprowadzono warsztaty „Tworzenie gier edukacyjnych”.

Praktyki dla studentów historii

Edukatorzy muzealni przeprowadzili zajęcia dla studentów historii Uniwersytetu Warszawskiego. Były one poświęcone metodzie pracy ze źródłem na przykładzie prac nadesłanych na konkurs „Odważmy się być wolnymi”, niestandardowym metodom nauczania historii na przykładzie oferty edukacyjnej MHP oraz programowi „Patriotyzm Jutra”.

Projekt 1, 2, 3 – warszawiakiem jesteś TY!

Muzeum Historii Polski było współorganizatorem projektu, który był propozycją na wakacyjną przygodę z warszawskimi muzeami i poznanie historii stolicy. W naszej placówce rozwiązywano zadania związane z ostatnią dekadą PRL-u. W zabawie wzięło udział ponad 250 osób.

Pakiet edukacyjny Karski i jego czasy

W 2011 r. zostały przygotowane materiały do interdyscyplinarnego pakietu pt. „Karski i jego czasy”. Życiorys Emisariusza stał się pretekstem do pokazania szerokiego kontekstu jego życia i czasów, w których żył. Materiały zostały umieszczone na stronie internetowej www.JanKarski.org i będą wydane na płycie CD. Projekt został zrealizowany w ramach tzw. zadań zleczanych przez Kancelarię Senatu w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 roku.

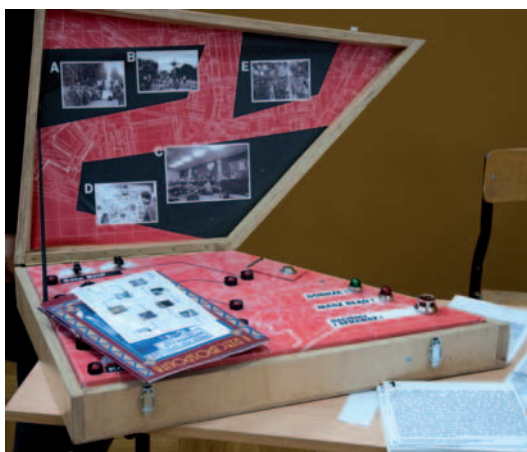
Gry przestrzenne

W ofercie edukacyjnej MHP znajdują się dwie gry: „Odkryj II RP” i „Dekada 79-89”.

Pierwsza pozwala uczniowi na odkrycie świata II RP przez wcielenie się w rolę przedwojennego przedsiębiorcy, który realizuje różne zlecenia. Aby je wykonać, udaje się do poszczególnych regionów II RP, gdzie zdobywa potrzebne materiały i narzędzia.

Natomiast „Dekada” rozgrywa się w okresie od 1979 do 1989 roku. Przed graczami 10 lat różnych wydarzeń prowadzących do zmian ustrojowych. Każdy z uczestników staje się człowiekiem, który ma na utrzymaniu rodzinę i stara się godnie przeżyć ten czas. Może on zaangażować się w działalność opozycyjną jednocześnie pamiętając o zagrożeniach, które niesie ze sobą sprzeciwianie się władzy PRL.

Gry wypożyczane są szkołom bezpłatnie, szkoła ponosi jedynie koszty transportu. Więcej informacji: www.ofertaedu.muzhp.pl.

projekty między- narodowe

Program „Jan KarSKI. Niedokończona misja”

Program „Jan KarSKI. Niedokończona misja” prowadzony przez Muzeum Historii Polski rozpoczęty został 13 lipca 2010 roku, w dziesiątą rocznicę śmierci KarSKiego. Współinicjatorem programu było Stowarzyszenie Żydowskiego Instytutu Historycznego. Jego uroczyste zakończenie zaplanowane jest na 2014 rok, w setną rocznicę urodzin Emisariusza. Dzięki serii krajowych i międzynarodowych projektów edukacyjnych i publicznych program ma w ciągu czterech lat wyeksponować postać i dziedzictwo KarSKiego, wprowadzając go na stałe do pamięci zbiorowej Polaków i obywateli na całym świecie. W marcu 2011 roku program „Jan KarSKI. Niedokończona misja” objęty został honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Obecnie prowadzony jest równolegle w Polsce i Stanach Zjednoczonych, gdzie dzięki współpracy Muzeum Historii Polski i Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku powstał komitet Jan KarSKI US Centennial Campaign. Celem programu „Jan KarSKI. Niedokończona misja” jest zachowanie pamięci oraz propagowanie wiedzy o Janie KarSKim. Więcej informacji: www.JanKarSKI.org.

Z inicjatywy Muzeum 31 maja 2011 r. w Konsulacie RP w Nowym Jorku zainaugurowane zostały obchody stulecia urodzin Jana KarSKiego. Zainicjowany przez MHP i zaplanowany na trzy lata program „The Jan KarSKI US National Centennial Campaign” ma na celu upamiętnić wielkiego kuriera Polskiego Państwa Podziemnego Jana KarSKiego.

7 października 2011 r. w Muzeum Historii Polski odbyło się seminarium „Lekcja o Janie KarSKim. Dwie perspektywy” z udziałem dr Mary Johnson z Facing History and Ourselves, amerykańskiej organizacji zajmującej się edukacją obywatelską. Realizacja seminarium możliwa była dzięki współpracy z Ambasadą USA w Polsce.

Inauguracja obchodów stulecia Jana KarSKiego w Ameryce, 31 maja 2011 r.

Od lewej: o. Leo O'Donovan SJ, były rektor Georgetown University, Ewa Wierzyńska, kierownik programu „Jan KarSKI. Niedokończona misja” oraz Zygmunt Rolat, filantrop.

Od lewej: Alex Storożyński, prezes Fundacji Kościuszkowskiej, Zygmunt Rolat, rabin Arthur Schneier, przewodniczący fundacji dialogu międzyreligijnego Appeal of Conscience Foundation oraz Pani Konsul Generalna Ewa Junczyk-Ziomecka.

Projekt Rodziny rozdzielone przez historię

Celem prowadzonego od 2007 roku projektu jest pokazanie związków pomiędzy wielką historią, rozumianą jako polityczne dzieje Polski w latach 1939-1989 a losami indywidualnych osób i ich rodzin poprzez zbieranie opowieści i uzupełnianie ich dokumentami. Obecnie głównym kierunkiem projektu jest poszukiwanie świadectw o emigracji w okresie PRL-u. Dzięki projektowi udało się pozyskać reprodukcje cyfrowe cennych fotografii, a także przedmioty do zbiorów Muzeum. Gromadzone relacje, ikonografia, a także wywiady wideo wzbogacają stronę internetową www.rodziny.muzhp.pl.

Materiały te zostały również wykorzystane w ramach wystawy „Kinder im Krieg. Polen 1939-1945” („Dzieci podczas wojny. Polska 1939-1945”) przygotowanej przez Centrum für Demokratie in Berlinie we współpracy z MHP w 2010 roku, a w maju 2011 roku powstała strona internetowa z materiałami dydaktycznymi dla szkół www.kinderimkrieg.eu.

Dowódca warty,
plut. Jerzy Jasiński
(pierwszy z prawej),
składa meldunek,
kompanie wartownicze,
Augsburg (RFN), 1947
(ze zbiorów Jerzego Jasińskiego)

Strona internetowa projektu

Strona ze wspomnień
Macieja Szymańskiego
z Kanady, który w 1949 roku
uciekł kutrem rybackim
do Szwecji

Fundusz stypendialny

W 2011 roku w czwartej edycji konkursu o stypendium MHP jury spośród ponad 50 wniosków wyłoniło 19 projektów, na realizację których przyznano jednomiesięczne stypendia dla młodych badaczy zagranicznych m.in. z Czech, Ukrainy, USA, Białorusi i Wielkiej Brytanii. Ponadto w 2011 roku została ogłoszona piąta edycja konkursu.

Fundusz Stypendialny finansowany przez Muzeum Historii Polski ma za zadanie wspierać badania naukowe nad historią Polski, a także przedsięwzięcia propagujące za granicą wiedzę o dziejach naszego kraju. Oferta stypendialna adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski. Więcej informacji: www.stypendia.muzhp.pl.

historia i film

Przegląd filmowy Kogo kręci kino historyczne? „Widma wolności”

prof. Tadeusz Lubelski

Celem przeglądu filmowego, organizowanego przez Muzeum Historii Polski oraz Europejską Sieć Pamięć i Solidarność, była konfrontacja różnych wizji komunizmu i jego konsekwencji dla mieszkańców Słowacji, Węgier, Niemiec i Polski.

W 2011 roku czwarty międzynarodowy przegląd odbył się w dniach 3-8 listopada w warszawskim kinie Kultura i obejmował jedenaście filmów kina europejskiego z Węgier, Rumunii, Bułgarii, Słowacji, Niemiec i Polski. W trakcie przeglądu można było uczestniczyć w spotkaniach z reżyserami i aktorami. Wydarzeniem towarzyszącym pokazom była debata panelowa pt. **„Między sentymentem a potępieniem – obraz komunizmu w kinematografiach byłych demoludów”**, z udziałem prof. Antoniego Dudka, prof. Tadeusza Lubelskiego, reżysera Gábora Zsigmonda Papp (Węgry), reżysera Hristiana Stefanova Nocheva (Bułgaria), prof. Andrzeja Wernera. Projekt ma swoją stronę: www.kino.muzhp.pl.

prof. Antoni Dudek

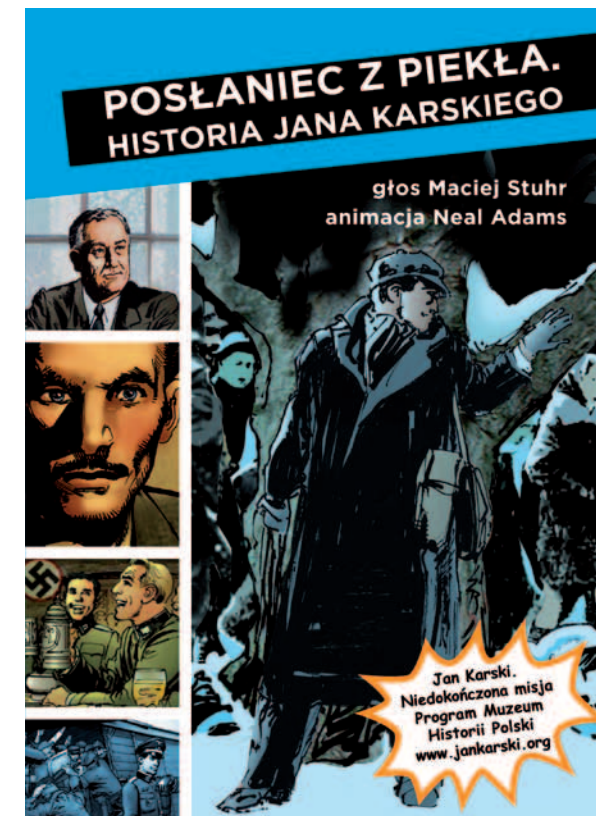
Od lewej: Robert Kostro, prof. Andrzej Werner

Od lewej: reż. Hristian Nochev (Bułgaria), reż. Gabor Zsigmond Papp (Węgry)

Polska wersja językowa filmu „Poślaniec z piekła. Historia Jana Karskiego”

Muzeum przygotowało **polską wersję językową filmu „Poślaniec z piekła. Historia Jana Karskiego”** na podstawie 12-minutowego komiksu animowanego „Messenger from Hell. The Jan Karski Story” produkcji Disney Educational Productions. Historię bohatera Polskiego Państwa Podziemnego wzięł na warsztat twórca kultowych amerykańskich komiksów X-Men i Batman, rysownik Neal Adams. Głosu Janowi Karskiemu użyczył aktor Maciej Stuhr. Dzięki zastosowaniu nowatorskiej formy animowanego komiksu, łączącej w sobie elementy kreskówki, kroniki filmowej i fotografii, „Poślaniec z piekła” jest atrakcyjnym uzupełnieniem edukacji historycznej.

Muzeum na portalu YouTube MHP TV

Projekt MHP TV to krótkie filmy (ok. dziesięciominutowe) umieszczone na stronie www.muzhp.pl i www.youtube.com/muzhptv oraz www.dzieje.pl. Kanał MHP TV promuje treści historyczne oraz działalność Muzeum. W 2011 r. wyprodukowano dwa filmy: „**PROjekt hardKOR**” – zrealizowany w ramach 35. rocznicy powstania KOR-u i „**Dwóch Kaczyńskich, czterech Królów**” – o wyborach do Sejmu RP w 1991 roku. Współproducentem filmu była Telewizja Polska, która również ten film emitowała. W filmach wykorzystywane są archiwalia, a przedstawione wydarzenia komentują historycy, politolodzy i publicyści.

„PROjekt hardKOR”

„Dwóch Kaczyńskich, czterech Królów”

wydawnictwa

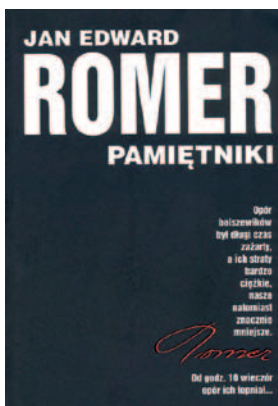

Miesięcznik Historyczny „Mówią wieki”

Współedycja z Wydawnictwem Bellona numeru 3/2011 poświęconego historii kobiet w Polsce

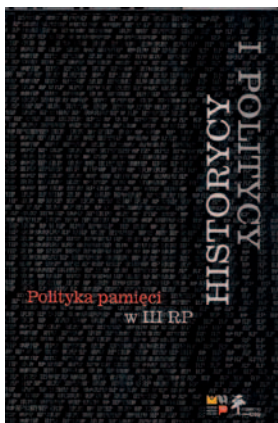
W marcu miesięcznik „Mówią wieki” oraz MHP przygotowały numer poświęcony dziejom polskich kobiet. Stworzyliśmy swobodną minisyntezę historii płci pięknej w naszym kraju. W numerze znaleźć można było m.in. wyniki plebiscytu na „Polkę wszech czasów” (odniósł on wielki sukces – głosowało kilkanaście tysięcy osób), artykuły o kobietach i ich roli w średniowieczu, Rzeczypospolitej szlacheckiej i podczas zaborów. Całość dopełniały teksty biograficzne na temat sławnych Polek, a także tekst o pionierkach kobiecego sportu w Polsce.

Jan Edward Romer, Pamiętniki

Wstęp i opracowanie Janusz Odziemkowski

Współedycja z Wydawnictwem Bellona wspomnień gen. Jana Romera dotyczących I wojny światowej i wojny bolszewickiej 1920. Pamiętniki Romera obejmują okres 1914-1927. Znaczną ich część zajmują opisy działań wojennych szeroko komentowanych przez autora. Dają one wgląd w stan polskiej armii z okresu dwudziestolecia, jej porównanie z armią austriacko-węgierską, a także prezentują ciekawy i niepozabawiony dramatycznych zwrotów życiorysu autora.

Politycy i historycy. Polityka pamięci w III RP

pod redakcją Pawła Skibińskiego, Tomasz Wiścickiego i Michała Wysockiego

Publikacja wydana przez MHP wspólnie w wydawnictwem DiG jest drugim tomem przygotowanym w ramach projektu „Działania państwa polskiego w sferze historii po II wojnie światowej”. Celem publikacji jest zwrócenie uwagi na działania podejmowane w obszarze dziedzictwa narodowego oraz popularyzowaną, ale też negowaną, wizję historii Polski po 1989 roku. Tom „Politycy i historycy” stanowi bezpośrednią kontynuację i rewers zbioru „Polityka czy propaganda” poświęconego okresowi 1944-1989.

Historia społeczna późnego średniowiecza. Nowe badania

pod redakcją Sławomira Gawłusa

Książka jest publikacją zbiorową, na którą składają się teksty polskich i europejskich mediewistów, poświęcone historii społecznej późnego średniowiecza. Jest to intensywna i krytyczna ocena aktualnego stanu wiedzy; towarzyszy jej refleksja nad uwarunkowaniami wynikającymi ze świadomego lub bezwiednego przyjmowania określonych systemów pojęć i rygorów metodologicznych. Autorzy kreślą panoramę dalszych badań.

Widziane z zewnątrz, t. 1-2

pod redakcją Michała Baczkowskiego, Tomasz Gąsowski, Andrzej Nowak, Zenona Piecha i Bogdana Szlachty

Materiały z Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski współorganizowanego przez Muzeum w 2007 r. we współpracy z Polskim Towarzystwem Historycznym. Wśród autorów są wybitni znawcy historii Polski wykładający i publikujący za granicą.

Gaz na ulicach, t. 1-2

Mirosław Lewandowski, Maciej Gawlikowski

Głównym tematem książki są dzieje krakowskiego KPN w okresie stanu wojennego obfitujące w burzliwe wydarzenia: internowania działaczy „Solidarności” oraz innych ugrupowań opozycyjnych, a także brutalnie tłumionych manifestacji ulicznych. Tłumionych często z użyciem armatek wodnych oraz środków chemicznych, stąd tytułowy „Gaz...”. Autorzy prezentują przebieg pierwszych 13 miesięcy stanu wojennego ograniczając się do wydarzeń mających miejsce w Krakowie, bezpośrednio bądź pośrednio powiązanych z działalnością krakowskich struktur Konfederacji Polski Niepodległej.

Nieodzowność konserwatyzmu. Księga pamięci Tomasza Merty
Nieodzowność konserwatyzmu. Pisma wybrane

Tomasz Merta

Tomasz Merta był współtwórcą koncepcji Muzeum Historii Polski. Wraz z Teologią Polityczną Muzeum opublikowało wybór jego esejów oraz tom wspomnień poświęconych wybitnemu intelektualistcie i wysokiemu urzędnikowi państwowemu.

Tom wspomnieniowy pokazuje znawcę zawitych tropów polskiej i amerykańskiej myśli politycznej, kompetentnego i zaangażowanego urzędnika państwowego, nauczyciela, erudytę. W „Księdze pamięci” Tomasza Merty wspominają przyjaciele, współpracownicy i uczniowie.

Wybór esejów „Nieodzowność konserwatyzmu. Pisma wybrane”, prezentowany wspólnie przez Muzeum Historii Polski i Teologię Polityczną, przybliży dorobek intelektualny i publicystyczny Tomasza Merty. Publikacja ukazuje twórczą interpretację myśli konserwatywnej w kontekście życia publicznego w Polsce ostatniego dwudziestolecia w odniesieniu do państwa, tradycji narodowej i wyzwań współczesnego patriotyzmu.

projekty internetowe

Multimedialny Portal Historyczny www.dzieje.pl

Muzeum Historii Polski wspólnie z Polską Agencją Prasową prowadzi od lipca 2010 roku stronę internetową o tematyce historycznej: www.dzieje.pl. W 2011 roku zmodyfikowano i odświeżono projekt graficzny, dzięki któremu portal stał się bardziej przejrzysty, a Internauci zyskali lepszą nawigację. Ponadto strona została wzbogacona o dodatkowe rozwiązania techniczne i działy m.in. Katalog Postaci. Jako wsparcie działań promocyjnych wokół www.dzieje.pl uruchomiliśmy na portalu społecznościowym Facebook quiz nt. historii polskiej piłki nożnej. Portal www.dzieje.pl to kilkaset tekstów dotyczących najnowszej historii Polski oraz bogato ilustrowany codzienny serwis informacyjny (historia, kultura). Strona, obok informacyjnej, pełni funkcję edukacyjną, można na niej znaleźć materiały odnoszące się do ważnych wydarzeń historycznych i multimedialne zakładki rocznicowe, m.in. nt. kampanii polskiej 1939 roku, 35. rocznicy powstania KOR-u i 30. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.

dzieje.pl portal historyczny

Witryna dydaktyczna www.belfer.muzhp.pl

Internetowa witryna dydaktyczna www.belfer.muzhp.pl jest przeznaczona dla nauczycieli historii, WOS, WOK, j.polskiego. Zawiera informacje z dziedziny dydaktyki historii, dydaktyki innych przedmiotów humanistycznych, materiały źródłowe, pomoce dydaktyczne, recenzje książek i wydarzeń kulturalnych oraz materiały merytoryczne z zakresu szeroko pojętej humanistyki.

Program internetowy www.bazhum.muzhp.pl

Celem programu jest digitalizacja oraz udostępnienie w Internecie najważniejszych polskich czasopism historycznych. W lipcu 2011 r. udostępniono pod adresem internetowym www.mazowsze.hist.pl repozytorium pełnotekstowe lokalnych czasopism naukowych z terenu Mazowsza. Baza jest bezpłatna i obejmuje najważniejsze mazowieckie czasopisma naukowe poświęcone historii i historii sztuki. Projekt został częściowo sfinansowany przez Fundację Kronenberga.

konferencje debaty

Przywracanie zapomnianej historii. Wyobrażenia o Europie Środkowo-Wschodniej w anglosaskich podręcznikach akademickich

W dniach 25 maja – 6 czerwca w Polsce odbyła się dziewiąta już międzynarodowa konferencja historyków z całego świata pt. „Przywracanie zapomnianej historii...”. Głównym celem projektu jest praca nad poszerzeniem i pokazaniem wkładu, jaki miały w historię świata Polska i Europa Środkowo-Wschodnia, jak również uzupełnienie podstawowych źródeł wiedzy o ich historii, społeczeństwach i kulturze, jakimi są podręczniki dla studentów, niezależnie od kierunku studiów. Konferencja jest inicjatywą prof. Andrzeja Sulimy Kamińskiego z Wydziału Historii Georgetown University w Waszyngtonie, koordynatora projektu. Projekt jest realizowany przez Instytut Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej Uczelni Łazarskiego oraz Polską Akademię Umiejętności we współpracy z Muzeum Historii Polski.

Pod wspólnym niebem. Narody dawnej Rzeczypospolitej

Muzeum przygotowało międzynarodową konferencję naukową poświęconą narodom i grupom etnicznym I Rzeczypospolitej. Udział w niej wzięli historycy polscy, litewscy, białoruscy i niemieccy. Współorganizatorami konferencji był Instytut „Artes Liberales” UW oraz Instytut Historyczny UW.

Trzy kolory: idea republikańska we Francji, w Polsce i w Stanach Zjednoczonych

22 lutego, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie.

Muzeum zorganizowało we współpracy z Centrum Kultury Francuskiej UW debatę „Trzy kolory: idea republikańska we Francji, w Polsce i w Stanach Zjednoczonych”. W debacie uczestniczyli: Marcin Król (Uniwersytet Warszawski), Chantal Delsol (Académie des sciences morales et politiques), Andrzej Waśkiewicz (Uniwersytet Warszawski), Richard Wolin (City University of New York) i Wojciech Przybylski (Res Publica Nowa). Dyskutanci zastanawiali się między innymi, czy pojęcie idei republikańskiej używane jest obecnie we właściwym znaczeniu.

prof. Andrzej Waśkiewicz

Dialog kultur pamięci na obszarze ULB (Ukraina, Litwa, Białoruś)

Muzeum Historii Polski wspólnie z wileńskim Instytutem Historii Litwy rozpoczęło cykl debat z udziałem historyków z Polski, Litwy, Białorusi, Rosji i Ukrainy, którego celem jest przedyskutowanie najważniejszych problemów historii krajów istniejących dziś na obszarze dawnej Rzeczypospolitej i zapoznanie się ze specyfiką oceny wzajemnych relacji w różnych tradycjach historiograficznych. Projekt zainicjowano 13 października 2011 r. w Wilnie i będzie trwał do maja 2012 roku. W roku 2011 odbyły się dyskusje: „Dziedzictwo myśli Jerzego Giedroycia w polityce zagranicznej Polski” (Wilno 13 października), „Multietniczny aspekt dziejów Polski w programie wystawy głównej Muzeum Historii Polski” (Wilno 10 listopada), „Okupacja Wilna czy polskie Kresy Wschodnie?” (Warszawa 17 listopada, Wilno 15 grudnia), Wielkie Księstwo Litewskie w unii z Koroną: opinie historyków i pamięć społeczna” (Warszawa, 8 grudnia).

Od lewej: prof. Aliaksandr Smalianczuk, dr hab. Michał Kopczyński, dr Dangiras Mačiulis, prof. Jan Kieniewicz

Zaczęło się w Gdańsku...

15 października w Warszawie odbyła się konferencja z okazji 30. rocznicy powstania niezależnych mediów audiowizualnych. Głównym organizatorem konferencji „Zaczęło się w Gdańsku. XXX lat niezależnych mediów audiowizualnych” było Stowarzyszenie Wolnego Słowa, a współorganizatorem Muzeum Historii Polski. W konferencji wzięli udział historycy, politycy oraz dziennikarze, którzy dyskutowali m.in. o niezależnych mediach w PRL, ale także i o wyzwaniach jakie stoją przed nimi obecnie. Konferencję objęli honorowym patronatem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – Bronisław Komorowski oraz Przewodniczący Parlamentu Europejskiego – prof. Jerzy Buzek.

Zbrodnie Hitlera i Stalina. Czy wolno je porównywać i łączyć?

17 maja w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie odbyła się debata z okazji polskiej premiery książki Timothy'ego Snydera „Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem”. Dyskusję z autorem poprowadził prof. Jerzy Jedlicki, udział w niej wzięli również prof. Jerzy Borejsza i prof. Adam Daniel Rotfeld. Spotkanie zorganizowane zostało przez Wydawnictwo Świat Książki oraz Muzeum Historii Polski przy współpracy Ambasady USA w Warszawie, która transmitowała debatę w Internecie.

Od lewej: prof. Jerzy Borejsza, prof. Timothy Snyder, prof. Jerzy Jedlicki

Debata Co ma polityka do historii?...

15 czerwca, Instytut Historii PAN w Warszawie.

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski przygotowało dyskusję panelową pt. „Co ma polityka do historii? Muzea historyczne w integrującej się Europie”. W debacie wzięli udział wybitni historycy, m.in. prof. Henryk Samsonowicz, prof. Adam Daniel Rotfeld, prof. Jolanta Choińska-Mika i dr Kazimierz Wóycicki.

zbiory MHP

W 2011 r. zbiory Muzeum Historii Polski powiększyły się dzięki darowiznom oraz zakupom aukcyjnym. Spośród najcenniejszych muzealiów warto wymienić Biblię Leopoldy z 1577 r., Psalterz Dawidów Jana Kochanowskiego wydrukowany w Krakowie w 1614 r. oraz pierwodruk Pana Tadeusza (Paryż 1834 r.). MHP konsekwentnie poszerza swoją kolekcję plakatów i afiszy. W 2011 roku zbiory powiększyły się o kilkadziesiąt nowych. Większość z nich reprezentuje okres PRL-u, choć jest też kilka pochodzących z okresu międzywojennego. Wśród nich warto wymienić dwa promujące Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu oraz plakat z 1920 roku wzywający do wstępowania w szeregi Armii Ochotniczej. Zbiory Muzeum wzbogaciły się również o archiwum Jagny Wright i Anety Naszyńskiej. Znajdują się w nim materiały robocze – taśmy i kasety, z których powstały dwa filmy dokumentalne: „Zapomniana Odyseja” o losie 1,7 miliona Polaków zesłanych w głąb Rosji w 1940 r. oraz „Druga prawda” – na temat stosunków polsko-żydowskich na przestrzeni wieków.

Biblia Leopoldy, pierwszy pełny przekład Pisma Świętego na język polski. Wydanie drugie z 1577 r. w krakowskiej drukarni Scharffenbergerów.

Plakat projektu Stefana Norblina promujący Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu w 1929 r.

Plakat projektu Zygmunta Kosmowskiego promujący Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej, wiosna 1939 r.

Ignacy Jan Paderewski z grupą przyjaciół w szwajcarskiej posiadłości Riond Bosson koło Morges, przed 20.10.1935.

Portret króla Stanisława Leszczyńskiego, XVIII w., obraz olejny na płótnie.

inne
V

Plebiscyt Wydarzenie Historyczne Roku 2010

Muzeum Historii Polski wspólnie z portalem historycznym www.historia.org.pl ogłosiło plebiscyt na „Wydarzenie Historyczne Roku 2010”. Celem plebiscytu było uhonorowanie organizatorów, twórców oraz inicjatorów najciekawszych przedsięwzięć historycznych w 2010 roku i popularyzacja historii. Pod uwagę brane były najrozmaitsze rodzaje wydarzeń. Oceniano nowo otwarte muzea, wystawy, rekonstrukcje historyczne, konferencje, obchody rocznicowe, odkrycia archeologiczne, ale i strony internetowe.

W głosowaniu internetowym wydarzeniem historycznym roku 2010 wybrano spektakularne otwarcie nowoczesnej ekspozycji „Śladem europejskiej tożsamości Krakowa” w Podziemiach Rynku Głównego w Krakowie. Drugie miejsce zdobyła **VI Rekonstrukcja Bitwy Warszawskiej 1920 r.**, a jako trzecie Internauci wybrali **ośmiominutowy film animowany na temat historii Polski w reżyserii znanego twórcy Tomasza Bagińskiego**.

14 kwietnia 2011 r. w Podziemiach Rynku Głównego w Krakowie odbył się uroczysty finał konkursu, a honorową, zwycięską statuetkę odebrał od organizatorów Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski.

Michał Niezabitowski (z prawej), Dyrektor Muzeum Historycznego miasta Krakowa odbiera nagrodę

Otwarcie ekspozycji w podziemiach Rynku Głównego w Krakowie

Wykład prof. Marii Boguckiej „Dlaczego warto badać historię kobiet?”

Plebiscyt Polka wszech czasów

W pierwszym kwartale 2011 roku Muzeum Historii Polski wraz z Magazynem Historycznym „Mówią wieki” przeprowadziło internetowy plebiscyt na „Polkę wszech czasów”. Celem plebiscytu, oprócz zabawy, było podkreślenie roli kobiet w dziejach Polski.

W głosowaniu Internautów plebiscyt wygrała dwukrotna noblistka **Maria Skłodowska-Curie**, drugie miejsce zajęła jedyna w AK kobieta cichociemna **Elżbieta Zawacka „Zo”**, a na trzecim miejscu uplasowała się **Irena Sendlerowa**. W plebiscycie oddano prawie 15 tysięcy głosów, a wydarzenie odbiło się szerokim echem w mediach polskich i zagranicznych.

Muzeum Historii Polski na 15. Pikniku Naukowym

28 maja 2011 r. Muzeum brało czynny udział w Pikniku Naukowym. Na odwiedzających stoisko MHP czekało wiele atrakcji pod wspólnym tytułem: **„Wolne elekcje królów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów”**.

Patriotyzm Jutra

W 2011 roku po raz trzeci Muzeum było koordynatorem programu operacyjnego „Patriotyzm Jutra” realizowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

„Patriotyzm Jutra” to konkurs dotacyjny wspierający nowoczesne inicjatywy edukacyjne i artystyczne, które promują postawy patriotyczne i obywatelskie oraz w niebanalny sposób zachęcają do poznawania historii. O dotacje mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i samorządowe instytucje kultury. W trakcie ubiegłorocznej edycji wpłynęło ok. 600 wniosków, z czego dofinansowanie uzyskały 54 projekty z całej Polski. W ramach programu realizowano filmy, wydawano książki, tworzono gry edukacyjne, organizowano konferencje, konkursy, wystawy, warsztaty edukacyjne i projekty badawcze.

„Kadr historii”

MHP wraz z portalami www.historia.org.pl i www.historia.gazeta.pl zorganizowało konkurs na historyczne zdjęcie roku. Kadr historii to inicjatywa, której celem jest promocja fotografii i turystyki historycznej w Polsce. Konkurs był adresowany do fotografów amatorów, którzy uchwycili swoje „kadry historii” podczas wakacyjnych wyjazdów lub w trakcie imprez historycznych w kraju i za granicą. Na konkurs przesłano zdjęcia przedstawiające obiekty historyczne, zabytki architektury, ale najwięcej fotografii ilustrowało sceny z rekonstrukcji historycznych. **Konkurs wygrał Paweł Olszak.** Doceniona przez jury została jego fotografia zrobiona podczas imprezy D-D Day Hel.

Noc Muzeów

MHP po raz trzeci uczestniczyło w Nocy Muzeów (14/15 maja 2011 r.). Przemienne puzzle, żywe obrazy, prezentacje i gry multimedialne oraz makieta budynku to tylko część atrakcji, które czekały na odwiedzających w ogrodzie tymczasowej siedziby Muzeum Historii Polski przy ul. Senatorskiej. W czasie Nocy Muzeów kilka tysięcy osób bawiło się układając puzzle z obrazem Canaletta czy biorąc udział w grze edukacyjnej „Żywe obrazy – Świat Grottgiera”.

muzeum PRL-u

Wystawa PROjekt hardKOR, czyli jak powstała pierwsza jawna opozycja w PRL-u

Około 10 tysięcy osób obejrzało wystawę „PROjekt hardKOR” w okresie od 20 maja do 30 października 2011 r. Multimedialna ekspozycja przedstawiała fenomen KOR-u. Zwiedzający mogli poznać historię Komitetu Obrony Robotników – jego założycieli i sposób działania.

Od lewej: Robert Kostro, Jan Lityński, Jadwiga Emilewicz, Mirosław Chojecki, Marek Stremiecki

Na wystawie znajdowały się fotografie, fragmenty filmów, relacje świadków historii, wydawnictwa podziemne, czasopisma, biuletyny, notatki dokumentujące zasady pomocy materialnej (fiszki), wybrane cytaty ze wspomnień działaczy KOR-u, dzienników, przedmioty pomagające wyobrazić sobie przestrzeń tamtego okresu. Najcenniejszym eksponatem wystawy był tzw. „Dziennik pokładowy” Jacka Kurońa. Wejściu i wyjściu z wystawy „PROjekt hardKOR” towarzyszyły ryciny Leszka Sobockiego, stanowiące doskonałą ilustrację reakcji na napiętą sytuację społeczno-polityczną lat 70. Na potrzeby wystawy zrealizowano 14 wywiadów wideo z twórcami i działaczami KOR-u oraz Niezależnej Oficyny Wydawniczej NOWA, a także z uczestnikami wydarzeń radomskich z czerwca 1976 roku. Powstała w ten sposób kolekcja nagrań posłużyła do przygotowania materiałów audiowizualnych stanowiących niezwykle istotną część wystawy, zwłaszcza ze względu na swój charakter informacyjny. Koncepcję wystawy przygotowali Jadwiga Emilewicz i Jakub Lubelski, zaś autorem realizacji plastycznej był Adam Brincken z zespołem, autorem zdjęć Szymon Szyndler. Patronat honorowy objął Wojewoda Małopolski Stanisław Kracik oraz Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski. Muzeum przygotowało scenariusz interaktywnych lekcji na kanwie wystawy „PROjekt hardKOR”.

Projekt dokumentalny Świadkowie PRL-u

Celem projektu jest tworzenie dokumentacji wideo życia codziennego i wydarzeń politycznych z okresu 1945-89. Zakłada gromadzenie, archiwizowanie relacji wideo świadków najnowszej historii na obszarze całej Polski, udostępnianych następnie szerokiemu kręgowi odbiorców, m.in. w postaci strony internetowej, filmów dokumentalnych, materiałów edukacyjnych, warsztatów i lekcji historycznych dla młodzieży. Relacje audiowizualne i pozostałe materiały zgromadzone w ramach projektu będą uzupełniać ekspozycję stałą oraz wystawy czasowe organizowane przez Muzeum. Natomiast już teraz udostępniane są studentom, doktorantom, pracownikom naukowym, nauczycielom oraz instytucjom kultury. Celem Muzeum jest stworzenie także czytelnii multimedialnej, która pozwoli na łatwe korzystanie z materiałów audiowizualnych. W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 r. zgromadzono 7 relacji świadków w Krakowie (w sumie ponad 15 godzin nagrań). Projekt posiada swoją stronę: www.swiadkowieprl.pl.

Wojna polsko-jaruzelska

Ekspozycja w Nowym Targu i Rabce przygotowana na podstawie wystawy prezentowanej w Muzeum PRL-u

W ramach obchodów 30. lecia wprowadzenia stanu wojennego w Polsce otwarta została w grudniu 2011 r. w Nowym Targu i Rabce wystawa „Wojna polsko-jaruzelska”. Zaprezentowano fragment większej ekspozycji, która była pokazywana w Muzeum PRL-u w 2009 roku. Wystawa prezentuje wspomnienia osób poszkodowanych i ich rodzin. Relacje umieszczone są pośród instalacji przypominających życie codzienne w latach 80. XX wieku.

Gra miejska PROjekt hardKOR

8 maja 2011 roku odbyła się gra terenowa w Nowej Hucie, zorganizowana z okazji 35. rocznicy powstania Komitetu Obrony Robotników. W grze wzięło udział 15 zespołów (w sumie 70 osób). Gra oparta była o realia historyczne lat 70. z wyszczególnieniem historii powstania i funkcjonowania KOR-u. Uczestnicy gry poruszali się między wyznaczonymi punktami, na każdym rozwiązując zadania związane z historią KOR-u. Całość gry rozpoczęła się inscenizacją strajku z czerwca 1976 roku, którą odegrali licealiści z XI LO w Nowej Hucie. Projekt zrealizowany został dzięki nagrodzie w konkursie ogłoszonym przez Alior Bank – „Dom z Wyższą Kulturą”.

VIII Noc Muzeów w Krakowie

20 maja Muzeum PRL-u wzięło udział w VIII krakowskiej Nocy Muzeów. Główną atrakcją Nocy była (otwarta dzień wcześniej) wystawa zorganizowana z okazji 35. rocznicy utworzenia Komitetu Obrony Robotników pod nazwą „PROjekt hardKOR”. Ponadto można było obejrzeć film „Czarny czwartek. Janek Wiśniewski padł”, a dla dzieci zorganizowane zostały projekcje bajek z peerelowskiego rzutnika. Podczas imprezy Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski przekazał Muzeum eksponat – miniaturę pomnika Lenina stojącego do grudnia 1989 r. w Nowej Hucie, powiększając tym samym zbiory placówki. Podczas Nocy Muzeów placówkę odwiedziło około 7.000 osób.

Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski odstawia rzeźbę Lenina

Zajrzyj do Huty

17-18 września 2011

Muzeum PRL-u uczestniczyło w 3. edycji dni otwartych w instytucjach kultury w Nowej Hucie zorganizowanej przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. W tych dniach Muzeum PRL-u przygotowało specjalne atrakcje: bezpłatne zwiedzanie z przewodnikiem wystawy „PROjekt hardKOR”, „Hot Huta Rock”, czyli pierwsza edycja karaoke z nowohuckimi gwiazdami sceny muzycznej (prowadzenie: Marcin Nohucki „Bzyk” z zespołu Wu-Hae), poranek z bajkami „Poczytaj mi mamoo” – projekcja bajek dla dzieci z prawdziwego peerelowskiego rzutnika na slajdy. Najważniejszym punktem programu było odsłonięcie i uruchomienie odnowionego saturatora. W ciągu dwóch dni Muzeum odwiedziło ok. 1.000 osób.

Nowohucka ścieżka edukacyjna Włóż buty, przyjdź do Huty!

W 2011 roku Muzeum kontynuowało multimedialną, nowohucką ścieżkę edukacyjną „Włóż buty, przyjdź do Huty!”. Ścieżka jest połączeniem tradycyjnego przewodnika papierowego z elementami gry terenowej oraz multimediami (odtwarzacze MP4). Projekt umożliwia samodzielne poznanie Nowej Huty na wielu poziomach – architektonicznym, historycznym i kulturowym. Jest to pierwsze tego typu działanie na terenie Krakowa. Turysta wyposażony w materiały drukowane (przewodnik) i multimedialne (mp4 z materiałami audio i wideo) udaje się w dwugodzinną podróż po Nowej Hucie, jej historii, kulturze.

Projekt zrealizowany został dzięki środkom pozyskanym w czerwcu 2010 r. z Urzędu Marszałkowskiego województwa małopolskiego w ramach programu „Mecenate Małopolski”. Partnerem jest Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Dzieje Nowej Huty.

Premiera ścieżki odbyła się w październiku 2010 roku i od tamtej pory projekt jest udostępniany turystom.

Saturator znów działa...

Muzeum Historii Polski i Muzeum PRL-u w mediach 2011

wybrane publikacje

Zespół Muzeum Historii Polski

DYREKTOR

Robert Kostro

ZASTĘPCA DYREKTORA

KIEROWNIK DZIAŁU ORGANIZACYJNO-PRAWNEGO

Dariusz Barański

tel. (+48) 22 211 90 03

dariusz.baranski@muzhp.pl

SEKRETARIAT

Magdalena Tomasiak, Olga Ząbek

tel. (+48) 22 211 90 02

fax: (+48) 22 211 90 33

info@muzhp.pl

DZIAŁ BADAWCZY

Kierownik: dr hab. Michał Kopczyński

tel. (+48) 22 211 90 05

michal.kopczynski@muzhp.pl

DZIAŁ EDUKACYJNY

Kierownik: Małgorzata Żaryn

tel. (+48) 22 211 90 08

malgorzata.zaryn@muzhp.pl

DZIAŁ WYSTAWIENNICZY

Kierownik: Monika Matwiejczuk

tel. (+48) 22 211 90 48

monika.matwiejczuk@muzhp.pl

SZEF ZESPOŁU EKSPERTÓW

PRACUJĄCYCH NAD WYSTAWĄ STAŁĄ

dr hab. Igor Kąkolewski

tel. (+48) 22 211 90 25

igor.kakolewski@muzhp.pl

DZIAŁ PROMOCJI I PUBLIC RELATIONS

Kierownik: Marek Stremecki

Rzecznik Prasowy

tel. (+48) 22 211 90 11

marek.stremecki@muzhp.pl

DZIAŁ WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Ewa Wierzyńska

tel. (+48) 22 211 90 46

ewa.wierzynska@muzhp.pl

INWESTYCJA

Aleksandra Emerling

tel. (+48) 22 211 90 31

aleksandra.emerling@muzhp.pl

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Joanna Dominiak

tel. (+ 48) 22 211 90 16

joanna.dominiak@muzhp.pl

BIBLIOTEKA

Katarzyna Pawlicka

tel. (+48) 22 211 90 21

katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

KRAKOWSKI ODDZIAŁ MUZEUM HISTORII POLSKI

MUZEUM PRL-u

Kierownik: Jadwiga Emilewicz

tel. (+ 48) 12 686 61 65

jadwiga.emilewicz@muzhp.pl

ul. Senatorska 35
00-099 Warszawa
www.muzhp.pl

os. Centrum E-1
(dawne kino Światowid)
31-934 Kraków
www.muzprl.pl

Rada Muzeum Historii Polski Kadencja 2011-2015

Przewodniczący Rady

prof. dr hab. Wojciech Roszkowski

dr hab. Jolanta Choińska-Mika

prof. dr hab. Andrzej Chwalba

prof. dr hab. Andrzej Friszke

prof. dr hab. Rafał Habielski

dr Adolf Juzwenko

Marek Kraszewski

prof. dr hab. Krzysztof Mikulski

prof. dr hab. Andrzej Paczkowski

prof. dr hab. Kazimierz Przybysz

prof. dr hab. Andrzej Rottermund

prof. dr hab. Henryk Samsonowicz

dr hab. Paweł Śpiewak

prof. dr hab. Wojciech Tygielski

prof. dr hab. Zofia Zielińska

Rada Programowa Krakowskiego Oddziału Muzeum Historii Polski Muzeum PRL-u

Przewodniczący Rady

prof. Krystyna Zachwatowicz-Wajda

prof. Andrzej Chwalba

Stanisław Dziedzic

Tomasz Fiałkowski

prof. Andrzej Friszke

prof. Tomasz Gąsowski

prof. Tadeusz Lubelski

prof. Andrzej Paczkowski

Janusz Sepiół

Andrzej Wajda

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski

W marcu 2011 r. przy Muzeum powstało Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski. Na jego czele stanął dr Kazimierz Wóycicki. Stowarzyszenie skupia wielu wybitnych historyków i intelektualistów wywodzących się z różnych środowisk, w tym m.in. prof. Andrzej Chwalba, prof. Antoni Dudek, prof. Jan Kofman, prof. Zdzisław Najder, prof. Andrzej Nowak, prof. Adam Daniel Rotfeld, prof. Henryk Samsonowicz, prof. Wojciech Roszkowski, red. Jan Wróbel.

Muzeum Historii Polski składa serdeczne podziękowania za wsparcie naszych działań i projektów w roku 2011 dla:

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Biura Kultury Miasta Stołecznego Warszawy

oraz sponsorom, partnerom i patronom medialnym:

SPONSORZY I PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

Wydawca: Muzeum Historii Polski

Projekt graficzny i skład: Adam Żebrowski

Zdjęcia: Iwona Jesionowska/MHP, Waldemar Kotowicz, D. Matloch, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Agnieszka Pelc/MHP, Photopass/MHP, Szymon Szyndler, Magdalena Tomasiak/MHP, Piotr Wasiak/MHP, Łukasz Wojtach/MHP

Druk: TON PRINT

ISBN: 978-83-60642-84-9 © Muzeum Historii Polski

www.muzeumhp.pl

